

ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนนิกมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

สุภาพร ทองคำ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

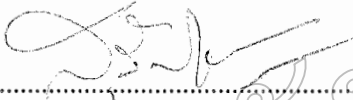
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2555

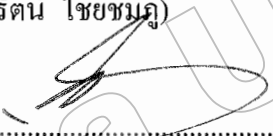
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ สุภาพร ทองคำ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

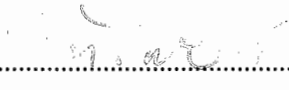

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

.....กรรมการ
(ดร.สมุทร ชำนาญ)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เข้มกลีกร)

วันที่.....เดือน.....พฤษภาคม.....พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.สมุท ชำนาญ คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ที่กรุณาให้ความรู้ให้คำปรึกษาตรวจแก้ไขและวิจารณ์ผลงานทำให้งานนิพนธ์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้บริหารและคณะครูของโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตา แด่บุพการีบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

สุภาพร ทองคำ

54950153: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร/ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

สุภาพร ทองคำ: ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 (SUPER LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER NICOMSANGTONANG SCHOOL UNDER RAYONG EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สุรัตน์ ไชยชมภู, กศ.ด. 90 หน้า. ปี พ.ศ. 2555.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน จำนวน 144 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเกรงจีและมอร์แกน และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ด้านการสร้างรูปแบบความคิดในทางบวก ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยให้รางวัล และการกำหนดทางสร้างสรรค์ ด้านการสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง โดยการสร้างคณะทำงานและด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .27 ถึง .79 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที (t -test)

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
คำถามในการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบความคิดในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
สภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ.....	14
ภาวะผู้นำตามแนวคิดของแมนซ์ และซิมส์ (Manz & Sims).....	21
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	54
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
อภิปรายผล.....	56
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	62
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	74
ภาคผนวก ก.....	75
ภาคผนวก ข.....	79
ภาคผนวก ค.....	88
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	90

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามโรงเรียน.....	36
2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	41
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้าน.....	42
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง.....	43
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง.....	44
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ด้านการกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง.....	45
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ด้านการสร้างรูปแบบความคิดในทางบวก.....	46
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยให้รางวัล และ การดำเนินทางสร้างสรรค์.....	47
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ด้านการสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง โดยการสร้างคณะทำงาน....	48
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง.....	49

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา..... 50
12	ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัด ระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามวุฒิ การศึกษา..... 51
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์..... 52
14	ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัด ระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์..... 53
15	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม..... 89

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	5

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University